

OH (OH)/Saarinen Katariina

2.2.2026

1. Julkinen

Kantaverkkotoimikunta 1 2026 pöytäkirja

Aika 3.2.2026 klo 9–12

Paikka Nh. Kopula, Fingrid, Lökkisepäntie 21, Helsinki

Läsnä Arto Nieminen, Järvi-Suomen Energia Oy (puheenjohtaja)
Kristian Finell, Herrfors Nät-Verkko Oy Ab
Olli Huotari, Microsoft 3465 Finland Oy
Vesa Kankaanpää, Vattenfall Oy
Tuomas Kupila, Taaleri Energia Oy
Anne Kärki, Outokumpu Oyj
Arto Nikkanen, Lappeenrannan Energia Oy
Pia Oesch, EPV Energia Oy
Sakke Rantala, TLS Verkko Oy (osallistui Teamsilla)
Kaisa Salovaara, Stora Enso Oyj
Lasse Sarhela, Elenia Verkko Oy

Jussi Jyrinsalo, Fingrid Oyj
Petri Parviainen, Fingrid Oyj
Katariina Saarinen, Fingrid Oyj (sihteeri)
Anna Virta, Fingrid Oyj (kohdassa 2)
Arto Pahkin, Fingrid Oyj (kohdassa 4)

Poissa

Käsiteltävät asiat**1 Kokouksen avaaminen ja toimikunnan vuosikello 2026**

Puheenjohtaja Arto Nieminen avasi kokouksen ja esitteli suunnitelman tänä vuonna käsiteltävistä aiheista. Kantaverkkotoimikunta kokoontuu tämän vuoden aikana neljä kertaa.

Lisättiin vuosikelloon aiheiksi investointikatsaus, eli miten kehittämissuunnitelma etenee, sekä sähkövarastojen määrän kehitys meillä ja maailmalla.

Tulevaisuus-teeman puhujasta keskusteltiin. Yhdeksi kiinnostavaksi aiheeksi esitettiin energia-alan kehittymisnäkymät globaalisti, esim. miten synteettisten polttoaineiden kehitys etenee. Tämä idea jätettiin hautumaan ja vinkkejä aihetta tuntevista puhujista voi lähettää Katariinalle.

2 Kilpailuoikeuden periaatteet

Anna Virta Fingridin lakitiimistä esitteli kilpailulainsäädännön periaatteita ja säännöksiä, jotka ohjaavat Kantaverkkotoimikunnan toimintaa. Keskeisimpiä kilpailusääntöjä on kolme: kartellikielto potentiaalisten kilpailijoiden kesken, vertikaaliset rajoitukset hankintaketjuissa toimimiseen sekä määräävän markkina-aseman väärinkäyttö. Käytännössä tämä tarkoittaa, että toimikunnan kokouksissa keskustelu osto- ja

OH (OH)/Saarinen Katariina

2.2.2026

1. Julkinen

myyntihinnoista, tuotantomääristä tai tuotannon rajoittamisesta sekä esimerkiksi hankintalähteiden tietojen jakamisesta on kielletty. Julkisista asioista saa puhua.

Käytännössä toimikunnan tulee toimia siten, että esityslistat ja aineistot valmistellaan huolella, nämä ovat julkisia ja julkaistaan kaikille samaan aikaan, ja kokouksissa pitäydytään agendan mukaisissa aiheissa. Jos keskustelussa ajauduttaisiin "väärille raiteille", tämä keskustelu tulisi keskeyttää välittömästi ja keskeyttäminen kirjata pöytäkirjaan.

3 Toimikunnan jäsenten esittäytyminen

Pidettiin esittäytymiskierros. Uusia jäseniä kantaverkkotoimikunnassa ovat tänä vuonna Anne Kärki, Arto Nikkanen ja Kristian Finell.

4 Huoltovarmuuden organisointi nykyään. Missä eri tahot ovat mukana? Mitä odotuksia kantaverkkoasiakkailta on?

Arto Pahkin kertoi, että Suomessa huoltovarmuutta turvataan kolmella tasolla: lainsäädäntöön perustuen, sopimuksiin perustuen ja vapaaehtoisuuteen perustuen. Huoltovarmuusorganisaatio on vapaaehtoisuuteen perustuva ja edistää varautumista ja huoltovarmuutta. Siihen kuuluvat Huoltovarmuuskeskus ja sen hallitus, huoltovarmuusneuvosto sekä eri toimialojen sektorit ja poolit. Sektoreihin kuuluu esimerkiksi viranomaisten, ministeriöiden ja keskeisten yritysten edustajia. Lisäksi yhteistyötä tehdään alueellisten toimijoiden, kuten aluehallintovirastojen, kuntien ja kaupunkien sekä useiden alueellisten toimikuntien kanssa.

Fingrid on mukana energiahuoltosektorissa ja sähköpoolissa sekä energiahuolto-organisaation aluetoimikunnissa ja alueellisissa ELVAR-varautumistoimikunnissa. Fingridin sähköjärjestelmän käytön johtaja Tuomas Rauhala on sähköpoolin puheenjohtaja.

Valmiuslakia uudistetaan parhaillaan ja lakiehdotus on lausuttavana. Pahkinin mukaan lakiehdotus on ensisijaisesti kirjoitettu ohjaamaan viranomaisia ja yksityiset yritykset jäävät siitä hieman sivuun. Valmiuslain uudistus voi tuoda tarpeen päivittää vastaavasti sähkömarkkinalakia, joka ohjaa sähköverkkoalalla toimivien yritysten kuten Fingridin varautumista ja esim. järjestelmävastuun hoitamista. Pahkin kiteytti, että Suomessa sähköjärjestelmän varautuminen lyhytkestoisiiin häiriöihin, kuten myrskyihin, on hyvällä tasolla, mutta pitkäkestoisiiin tilanteisiin varautumisen tason nosto edellyttää rahoitusta.

Käytiin läpi toimikunnan jäsenten edustamien organisaatioiden osallistuminen huoltovarmuusorganisaatioon. Useimmat ovat mukana oman toimialansa poolissa ja/tai aluetoiminnassa. Monella on nimetty valmius-/varautumis-/turvallisuuspäällikkö sekä koottu omia tai toimialan yhteisiä valmiusvarastoja.

Toimikunnan jäsenillä oli seuraavia odotuksia varautumisen kehittämiseksi:

- Varautumisen koordinaation lisääminen. Tällä hetkellä eri toimijat toteuttavat harjoituksia ja varautumista omissa silloissaan, ja yhteinen suunta, yhteiset skenaariot sekä kansallinen ja alueellinen koordinaatio puuttuvat.

OH (OH)/Saarinen Katariina

2.2.2026

1. Julkinen

- Varautumisen johtamisjärjestelmän, tilannekuvan ja komentoketjun selkeyttäminen.
- Pelkät suunnitelmat ja niiden raportointi ei riitä, vaan testaaminen on tärkeää. Esimerkiksi kriittisiltä voimalaitoksilta edellytetään tiettyjä ominaisuuksia ja näiden raportointia OmaFingridiin, mutta testataanko näiden toimivuutta.
- Harjoittelua tarvitaan lisää monella tasolla. Isot harjoitukset ovat hyödyllisiä, mutta niissä huomio usein hukkuu peliteknisiin ratkaisuihin. Näiden lisäksi pienet, toistuvat "miniharjoitukset" ovat tehokas tapa testata arjen toimintamalleja ja ihmisten valmiutta. Harjoitusten tulisi kohdistua koko ketjuun, myös loppukäyttäjän näkökulmaan, eikä pelkästään energia-alan sisäisiin toimijoihin.
- Tarve yhteiselle päämäärälle ja varautumisen rahoitusmallille. Varautumista ei voi rakentaa ilman selkeää tavoitetta, aikataulua ja kannustimia tai rahoitusta. Valmiuslain uudistaminen on tärkeä ensimmäinen askel, mutta sen toimeenpano edellyttää resursseja.
- Sähkömarkkinoiden toiminta poikkeusoloissa ja siihen liittyvät taloudelliset vastuut ovat yksi ratkaistava kysymys.
- Varaosien lisäksi oman ja urakoitsijan henkilöstön riittävyys ovat tärkeitä. Esimerkiksi jakeluverkkojen investointitason lasku on heikentänyt saatavilla olevan työvoiman määrää. Lisäksi laajoissa myrskyissä on havaittu, että asentajaresurssien ristiinmyyminen eri verkkoyhtiöille on aiheuttanut pulmia.
- Yhteiskunnan yhteishengen ja toimijoiden motivaation nähtiin vaikuttavan varautumisen tasoon. Pohdittiin, onko kaikilla toimijoilla riittävä ymmärrys esim. oman voimalaitoksen merkityksestä osana kokonaisuutta. Merkityksen ymmärtäminen voi olla keskeistä siinä, kuinka paljon yhtiöt haluavat varautumiseen panostaa.
- Uusiutuvan energian kohteissa varautumisen taso vaihtelee, eikä poikkeusolojen toiminnan jatkuvuutta ole aina mietitty. Olisi arvioitava, miten uusiutuvia voimia hyödyntää tilanteissa, joissa osa infrastruktuurista on tuhoutunut tai polttoaineita ei ole saatavilla.

5 Fingridin ajankohtaiset

Jussi Jyrinsalo kertoi, että tammikuun alkupuoliskolla saavutettiin uudet sähkön kulutus- ja tuotantoennätykset. Parhaillaan on käynnissä kovin pakkasjakso kahteen vuoteen, ja sähkön hinta on ollut korkea vähäisen tuulivoimantuotannon takia. Kun sähkön hinta on ollut korkea, kulutus on joutunut eikä yhtä suuria kulutuslukemia ole saavutettu. Nyt tuulivoimaloiden jäätämisoongelma on jo hieman helpottanut. Sähköjärjestelmä on toiminut hyvin tiukasta tilanteesta huolimatta ja myös voimalaitokset ovat olleet hyvin käytössä.

Viime vuonna sähkö oli Suomessa Euroopan halvinta, kun tarkastellaan maiden pääkaupunkeja. Sähkön hinnan volatiliiteetti oli kuitenkin suurta sekä Suomessa että naapurialueilla.

Kantaverkon kehittämissuunnitelma julkaistiin syksyllä, ja kantaverkon investointisuunnitelma on suuruudeltaan 5,2 miljardia euroa seuraavalle 10 vuodelle.

OH (OH)/Saarinen Katariina

2.2.2026

1. Julkinen

Investoinneista 80 % perustuu asiakastarpeisiin. Siirtotarpeet painottuvat länsirannikolta etelään.

Datakeskusten ja sähkövarastojen liityntäkyselyitä on edelleen paljon. Haasteena on kulutuskyselyiden keskittyminen Etelä-Suomeen, jossa kulutuksen merkittävä kasvattaminen edellyttää Lakeuslinjan valmistumista. Lakeuslinjan luvituksessa on harmillisesti ollut viiveitä, sillä Fingridiltä edellytetään vielä tarkempaa arviota yhteyden vaikutuksista metsäpeuroihin. Lupa- ja valvontavirasto ottaa tämän jälkeen kantaa johdon aiheuttamaan haittaan. Jos haitta nähdään merkittävänä täytyy yhteydelle hakea lunastusluvan lisäksi Natura-poikkeamaa. Näin, vaikka yhteys ei mene minkään Natura-alueen läpi. Lupien viivästyessä on vaarana, että hanke viivästyy noin vuodella, koska vuodenajat ja lintujen pesimäajat tuovat myös omia rajoituksiaan rakentamiselle.

EU-komissio linjaa energiaverkkoja koskevia tavoitteitaan Grids Package -toimenpideohjelmassa, joka julkaistiin joulukuussa. Verkkopaketissa huolestuttaa kantaverkkoyhtiöitä ajatus, että osa pullonkaulatuloista kohdennettaisiin EU-tasolla nimettyihin PCI-hankkeisiin (Projects of Common Interest). Lisäksi verkkopaketissa esitetään, että Euroopan energiaverkkojen suunnittelu siirtyisi kohti keskitetympää, EU-tasosta skenaario-ohjausta ja investointien hyötylaskentaa. Verkkopaketissa on myös tunnistettu tarpeet nopeuttaa luvitusta ja kehittää tapoja jakaa verkon liittymiskapasiteettia. Komissio muistuttaa, että liittymien priorisoinnissa on mahdollisuus käyttää myös muita malleja kuin saapumisjärjestysmallia, kuten valmius- tai etappiperusteista järjestelmää, kunhan ne ovat läpinäkyviä ja syrjimättömiä.

Itämeren alueen kantaverkkoyhtiöt ovat julkaisseet alueellisen merituulivoimaa ja meriverkko-infrastruktuuria koskevan järjestelmäselvityksen. Selvitys perustuu uusimpiin kansallisiin verkon kehittämissuunnitelmiin sekä Euroopan kymmenvuotiseen verkonkehittämissuunnitelmaan.

Fingrid on tekemässä Liittymisen periaatteet -dokumenttia. Se laajentaa aiempaa Kantaverkon liittymismaksuperiaatteet -dokumenttia ja käsittelee maksuperiaatteiden lisäksi myös liityntäkapasiteetin tasapuolista jakamista, liittymistehojen määrittämistä, liittymissopimusprosessia ja liittymissopimuksen purkamista. Tavoitteena on julkaista luonnos kevään tai kesän aikana sidosryhmien kommentoitavaksi. Dokumentti tulee vahvistuttaa Energiavirastossa.

Kantaverkkohinnoittelun uudistamisen luonnoksen konsultaatio päättyi 1.2. Seuraavaksi Fingrid käy läpi asiakaspalautteet, tekee vaikutusarvion, ja päätös jatkosta tehdään kesäkuussa 2026. Aihetta käydään läpi tulevilla toimikunnan kokouksissa.

Uusina kantaverkkopalvelun asiakaspäälliköinä ovat aloittaneet Nick Nortamo ja Tommi Asp.

6

Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen. Toimikunnan seuraava kokous pidetään matkakokouksena 26.5.–27.5.

OH (OH)/Saarinen Katariina

2.2.2026

1. Julkinen

Liitteet Kokousmateriaalit on julkaistu Fingridin internet-sivuilla
<https://www.fingrid.fi/yhtio/hallinto-ja-johtaminen/toimikunnat/#lue-lisaa-kantaverkkotoimikunnasta>

Jakelu